

Sygnatura akt II C 1214/11

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Łódź, dnia 6 maja 2014 roku

Sąd Okręgowy w Łodzi II Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: p.o. SSO Paweł Filipiak

Protokolant: sekr. sąd. Sylwia Lewy

po rozpoznaniu w dniu 22 kwietnia 2014 roku w Łodzi

sprawy z powództwa Z. R.

przeciwko Skarbowi Państwa - Aresztowi Śledczemu w Ł.

- o zapłatę 80.000 złotych

1. oddala powództwo;
2. nie obciąża Z. R. obowiązkiem zwrotu kosztów procesu;
3. przyznaje i nakazuje wypłacić ze Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Łodzi na rzecz adw. E. Z. kwotę 147, 60 (sto czterdzieści siedem 60/100) złotych tytułem zwrotu nieopłaconych kosztów pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu.

Sygn. akt II C 1214/11

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 23 sierpnia 2011 roku powód Z. R. wniósł o zasądzenie od pozwanego Skarbu Państwa – Aresztu Śledczego w Ł. kwoty 80.000 zł tytułem odszkodowania. Pełnomocnik powoda wniósł o przyznanie kosztów pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu według norm przepisanych wraz z podatkiem VAT, oświadczając jednocześnie, że koszty te nie zostały zapłacone w całości ani w części.

W uzasadnieniu powód wskazał, że dochodzi wskazanej kwoty z uwagi na niezapewnienie mu odpowiedniej opieki medycznej oraz za niedopełnienie obowiązków służbowych i niedopełnienie zaleceń Sądu Rejonowego dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi zawartych w postanowieniu z dnia 4 grudnia 2008 roku sygn. akt IV Kp 962/08 poprzez zaniechanie umieszczenia go w szpitalu, co doprowadziło do podjęcia przez powoda próby samobójczej i rozstroju zdrowia, a w konsekwencji do szkody majątkowej związanej z finansowaniem leczenia.

(pozew, k. 2 – 7)

W odpowiedzi na pozew z dnia 2 listopada 2011 roku strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego na rzecz Skarbu Państwa – Prokuraturii Generalnej.

(odpowiedź na pozew, k. 25 – 31)

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

Powód Z. R. w zakładach karnych, poprawczych i aresztach przebywał wielokrotnie – łącznie ponad 20 lat. Ma na ciele tatuaże i blizny po samouszkodzeniach. Podejmował próby samobójcze.

(okoliczności bezsporne, nadto: zeznania powoda, k. 306v w zw. z k. 197v załączonych akt Sądu Okręgowego w Łodzi sygn. akt II C 1180/09)

Z. R. był podejrzany o to, że działając w warunkach przestępstwa ciągłego dopuścił się innej czynności seksualnej wobec dwóch małoletnich poniżej 15-go roku życia i posiadanie środków psychotropowych. Został zatrzymany przez policję w dniu 1.12.2008 r. Po zatrzymaniu powód siedząc w poczekalni komisariatu dokonał samookaleczenia, wbił sobie kawałek szkła w dół łokciowy. Usiłował popełnić samobójstwo. Został przewieziony do Szpitala im. dr J. B. w Ł..

W dniu 4.12.2008 r. został wypisany ze szpitala z adnotacją, że może być przesłuchany przez sąd i z zaleceniem przewiezienia do Oddziału (...) Szpitala w Zakładzie Karnym nr(...) w Ł.. Postanowieniem z 4.12.2008 r. Sąd Rejonowy dla Łodzi Śródmieścia w Łodzi zastosował wobec powoda środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania na czas 3 miesięcy w okresie od dnia 1 grudnia 2008 roku do dnia 1 marca 2009 roku. W uzasadnieniu postanowienia wskazano, że „obecnie tymczasowe aresztowanie nie spowoduje poważnego niebezpieczeństwa dla zdrowia podejrzanego, z karty informacyjnej szpitala wynika, że podejrzany powinien być umieszczony na oddziale psychiatrycznym Zakładu Karnego”. Wystawił nakaz przyjęcia do Zakładu Karnego nr (...) w Ł.. Tego samego dnia przetransportowano powoda najpierw do Zakładu Karnego nr(...). Lekarze zakładu karnego odmówili przyjęcia powoda na oddział szpitalny tego zakładu uzasadniając, że Z. R. nie wymaga hospitalizacji psychiatrycznej i może przebywać w Areszcie Śledczym w Ł.. Jeszcze tego samego dnia powód trafił do Aresztu Śledczego Ł..

(okoliczności bezsporne, nadto: zeznania powoda, k. 306v w zw. z k. 197v załączonych akt Sądu Okręgowego w Łodzi sygn. akt II C 1180/09, dokumentacja medyczna, k. 8 – 15v, postanowienie, k. 16 – 16v, dokumentacja medyczna, k. 75, k. 78 – 79v)

Po przyjęciu go do Aresztu Śledczego w Ł. starszy psycholog działu penitencjarnego przeprowadził z nim rozmowę, z której sporządził notatkę psychologiczną. Psycholog sporządzający tę notatkę skonstatował w niej, że powód został zgłoszony z powodu samouszkodzenia się (wbicia sobie szkła w dół łokciowy) dokonanego bezpośrednio po zatrzymaniu go przez Policję. Powód przyznał psychologowi, że była to reakcja na usłyszany zarzut oparty na art. 200 k.k. Stwierdził podczas rozmowy, iż samouszkodzenia dokonał w akcie desperacji.

(notatka psychologiczna k. 68 załączonych akt Sądu Okręgowego w Łodzi sygn. akt II C 1180/09)

Powód, podczas osadzenia w Areszcie Śledczym w Ł. korzystał z pomocy medycznej. Był również konsultowany psychologicznie. Głównym powodem konsultacji psychologicznych były samouszkodzenia powoda. Najczęściej powód dokonywał pocięć o charakterze instrumentalnym. Od samego początku pobytu w warunkach izolacji powód objęty był wzmocnionymi oddziaływaniami penitencjarno – ochronnymi z uwagi na możliwość wystąpienia zachowań autoagresywnych. Powód korzystał z konsultacji psychiatrycznej i na miejscu był konsultowany przez lekarza psychiatrę. Okresowo stosował leki wskazane przez psychiatrę. W stosunku do powoda założono kartę osadzonego zagrożonego samobójstwem.

(notatki psychologiczne, k. 83 – 86 – załączonych akt Sądu Okręgowego w Łodzi sygn. akt II C 1180/09, dokumentacja medyczna, k. 75, k. 81 – 95v, notatki służbowe, k. 56 – 57, k. 60, opinia psychologiczna. 58 – 59, zeznania świadków: J. S., k. 106 – 106v, M. W., k. 107 – 109)

W dniu 7 stycznia 2009 r. między godziną 4.00 a 5.00 rano powód, przebywając w celi nr(...)pawilonu (...), usiłował dokonać samobójstwa przez powieszenie się w kąciaku sanitarnym na pętli wykonanej z prześcieradła. Oswobodzili go z pętli współosadzeni.

Po uwolnieniu powoda z pętli, umieszczono go w ambulatorium pawilonu i wezwano pogotowie ratunkowe. Przybyły na miejsce lekarz zdecydował o przewiezieniu go do szpitala przy Zakładzie Karnym nr (...)w Ł..

Z. R. na Oddziale Obserwacji S. –P.przedmiotowego szpitala przebywał do 23 lutego 2009 r., kiedy to wypisano go w stanie ogólnym dobrym, bez myśli samobójczych i tendencji autoagresywnych z zaleceniami konsultacji psychiatrycznych w miarę potrzeby i osadzeniem go w mniejszej celi.

(meldunek k.69 – 70, informacja o zdarzeniu k. 77, notatka służbowa k. 78 – załączonych akt Sądu Okręgowego w Łodzi sygn. akt II C 1180/09, sprawozdanie, k. 41 – 45, karta informacyjna k. 17)

W dniu 2 kwietnia 2009 r. powód zwrócił się Dyrektora AŚ w Ł. z prośbą o skierowanie go do Zakładu Karnego z oddziałem terapeutycznym celem leczenia go z uzależnienia od środków odurzających.

(prośba k. 101 – załączonych akt Sądu Okręgowego w Łodzi sygn. akt II C 1180/09)

Postępowanie personelu Aresztu Śledczego w Ł. wobec powoda było zgodne ze sztuką medyczną.

Przed przyjęciem do Aresztu Śledczego w Ł., w dokumentacji medycznej powoda znajdowała się informacja o przeprowadzonej obserwacji stanu psychicznego przy stwierdzonym u powoda stanie po samouszkodzeniu i używaniu środków psychoaktywnych (amfetaminy). W wyniku obserwacji uznano, że powód może być przesłuchiwany przez Sąd. Przed przyjęciem powoda do Aresztu Śledczego był on ponownie zbadany przez specjalistę psychiatrę, zdiagnozowano powoda i ustalono leczenie. Specjalista psychiatra stwierdził, że Z. R. może przebywać w Areszcie Śledczym; nie wymaga hospitalizacji psychiatrycznej; zlecono leki do podawania ambulatoryjnego; zdiagnozowano zaburzenia osobowości, stwierdzono stan po samouszkodzeniu oraz używanie substancji psychoaktywnych. Konsultujący psychiatra nie znalazł wskazań do umieszczenia powoda w szpitalu psychiatrycznym. Decyzja lekarza o nie skierowaniu w dniu 4 grudnia 2008 roku powoda do szpitala psychiatrycznego w w warunkach pozbawienia wolności nie była błędna i merytorycznie niewłaściwa. Ponadto specjalista psychiatra sporządził w tym dniu notatkę służbową do Dyrektora Aresztu Śledczego w Ł., w której wskazał, że powód został przewieziony ze szpitala im. dr J. B. w Ł., gdzie przebywał w związku z dokonaniem samouszkodzeniem, nie wymaga hospitalizacji psychiatrycznej, zlecono leki do podawania ambulatoryjnego. W konkluzji lekarz wskazał, że powód może przebywać w Areszcie Śledczym w Ł..

Z punktu widzenia medycznego ponowne badanie, ocena stanu psychicznego i ustalenie kwalifikacji czy badany może przebywać w areszcie śledczym, czy też nie – było wystarczające. W związku z powyższym postępowanie specjalisty psychiatry przy przyjęciu do Aresztu Śledczego w Ł. było prawidłowe. Oceniał on stan psychiczny, wykluczył chorobę psychiczną, depresję, stwierdził zaburzoną osobowość i uzależnienie. Oceniał, że powód dokonał samouszkodzenia. Tego typu zachowanie nie jest sprzeczne z osobowością badanego, napotykanne przeszkody prowokują zazwyczaj u niego agresję lub autoagresję. W sytuacjach stresowych jest on skłonny reagować rozdrażnieniem i dystrofię. Niejednokrotnie działał też impulsywnie i dokonywał samouszkodzeń. Uszkodzenie szkłem dołów łokciowych po zatrzymaniu wynikało z napięcia powstałego przy przedstawianiu mu zarzutów, według powoda „kłamliwych”. U osób o cechach dysocjalnych dość często obserwować można skłonności do podejmowania rozmaitych aktów autoagresji – drobnych lub poważnych samookaleczeń a nawet podejmowania prób samobójczych. Samookaleczenia w sytuacjach kryzysowych bez wątpienia są prymitywną i niedojrzałą formą rozładowania napięcia.

Kolejny akt autoagresji wystąpił u powoda około miesiąc po zatrzymaniu, u powoda nie stwierdzono objawów choroby psychicznej, upośledzenia umysłowego, depresji, czyn ten był zgodny z jego osobowością, działanie autoagresywne osadzonego uwarunkowane było głównie emocjonalnie. Próba samobójcza nie wynikała z pogorszenia stanu psychicznego a niepowodzeń życiowych, spiętrzenia emocji.

Postępowanie wobec powoda nie było nieprawidłowe, nie nastąpił u powoda rozstrój zdrowia.

Po opuszczeniu placówki penitencjarnej powód powinien podjąć terapię odwykową w ośrodku (...). Leczenie to jest bezpłatne. Efekt leczenia nie zależy od warunków ośrodka, a od zaangażowania się w proces terapeutyczny osoby uzależnionej, jej motywacji do zmiany.

(opinia psychiatryczno – psychologiczna wraz z opinią uzupełniającą, k. 169 – 172, k. 230 – 242)

W pozwie z dnia 25 sierpnia 2009 roku powód domagał się zasądzenia od Skarbu Państwa – Aresztu Śledczego w Ł. 100.000 złotych zadośćuczynienia tytułem „pozbawienia wolności w sposób niehumanitarny (...) co spowodowało duży uszczerbek zdrowia (...) w skutek życia więziennego, nad którym nie panują służby więzienne i nie oficjalnie zdają się na dominujących w więzieniu subkultur, która wywołuje pojedyncze przypadki krzywdzonych, czego efektem siedzenia od 1 grudnia 2008 roku do 4 stycznia 2009 roku było w mojej osobie usiłowanie odebrania sobie życia przez powieszenie w godzinach wczesnorannych to jest między godz. 4.00 a 5.00”. Po rozpoznaniu przedmiotowej sprawy, wyrokiem z dnia 25 maja 2010 roku, wydanym w sprawie sygn. akt II C 1180/09, Sąd Okręgowy w Łodzi oddalił powództwo. Wyrokiem z dnia 7 października 2010 roku, sygn. akt I ACa 686/10, Sąd Apelacyjny w Łodzi - na skutek apelacji powoda – oddalił apelację.

(pozew, k. 2, wyrok Sądu Okręgowego wraz z uzasadnieniem, k. 207 – 215v, wyrok Sądu Apelacyjnego wraz z uzasadnieniem, k. 251, 253 – 255 – załączonych akt Sądu Okręgowego w Łodzi II C 1180/09)

Postanowieniem z dnia 22 kwietnia 2014 roku Sąd oddalił wniosek strony powodowej o dopuszczenie dowodu z opinii innych biegłych psychologa oraz lekarza psychiatry. Sąd doszedł do przekonania, że wniosek ten ma na celu jedynie przedłużenie postępowania. Opinia pisemna i opinia uzupełniająca sporządzona w niniejszej sprawie przez biegłe M. B. i H. O. należy ocenić jako jasne i spójne. Zostały sporządzone w sposób rzetelny w oparciu o wiadomości specjalne, jakimi biegłe dysponują. Biegłe w sposób kompleksowy i wyczerpujący przeanalizowały stan zdrowia powoda i udzieliły odpowiedzi na pytania Sądu oraz wyjaśniły kwestie podnoszone przez stronę powodową.

Sąd, postanowieniem z dnia 22 kwietnia 2014 roku, oddalił również wniosek strony powodowej o przesłuchanie świadków – lekarzy psychiatrów – J. D. oraz I. T. na okoliczność, że powód po opuszczeniu Szpitala im. dr J. B. winien być dalej hospitalizowany i umieszczony na oddziale psychiatrycznym Zakładu Karnego. Dla stwierdzenia powyższej okoliczności niezbędne były wiadomości specjalne i z tej przyczyny Sąd dopuścił dowód z opinii biegłych – psychologa i psychiatry. Biegłe w opinii sformułowały kategorię wniosek, co do wskazanej powyżej okoliczności. Opinie nie zostały skutecznie zakwestionowane przez żadną ze stron – z przyczyn wskazanych powyżej.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo jako bezzasadne podlegało oddaleniu.

Zasadność roszczenia powoda należało rozważać w oparciu o przepis art. 417 § 1 k.c. w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 września 2004 r.

Zgodnie z przepisem art. 417 § 1 k.c. Skarb Państwa ponosi odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej. Przesłankami odpowiedzialności Skarbu Państwa na gruncie tego przepisu są zatem: szkoda wyrządzona przy niezgodnym z prawem wykonywaniu czynności z zakresu władzy publicznej oraz normalny związek przyczynowy pomiędzy niezgodnym z prawem wykonywaniem takich czynności a powstaniem szkody.

Pojęcie szkody w prawie cywilnym obejmuje zarówno uszczerbek majątkowy, jak i uszczerbek o charakterze niemajątkowym (krzywdę). Z kolei, istnienie związku przyczynowego należy oceniać na zasadach wynikających z art. 361 § 1 k.c. Oznacza to, że Skarb Państwa ponosi odpowiedzialność za normalne następstwa niezgodnego z prawem działania lub zaniechania przy wykonywaniu władzy publicznej. Zakres odpowiedzialności odszkodowawczej wynikającej z przepisu art. 417 § 1 k.c. obejmuje wszelkie zachowania związane z wykonywaniem władzy publicznej z wyjątkiem tych, które unormowane są w przepisie art. 417¹ § 1-4 k.c. oraz sytuacji uregulowanych przepisami szczególnymi, do których odsyła art. 421 k.c.

Podstawową przesłanką jaką należy rozważać dokonując oceny w kontekście odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną działaniem lub zaniechaniem przy wykonywaniu zadań z zakresu władzy publicznej jest bezprawność. Bezprawne jest zachowanie sprzeczne z normami prawa lub zasadami współżycia społecznego, bez względu na winę, a nawet

świadomość sprawcy. Działanie nie jest bezprawne zwłaszcza wówczas, gdy jest oparte na przepisie obowiązującego prawa.

Realizacja spoczywających na administracji jednostki penitencjarnej obowiązków w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa osób tymczasowo aresztowanych i pozbawionych wolności należy do działań władczych Państwa i mieści się w pojęciu wykonywania zadań z zakresu władzy publicznej. Ocena, czy obowiązki te zostały zrealizowane, winna być dokonana z uwzględnieniem przepisów Kodeksu karnego wykonawczego, w szczególności przepisów art. 82 i 83 tego aktu, a także z uwzględnieniem rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 25 sierpnia 2003 r. w sprawie regulaminu organizacyjno-porządkowego wykonywania kary pozbawienia wolności (Dz. U. z 2003 r. Nr 152, poz. 1493), rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 25 sierpnia 2003 r. w sprawie regulaminu organizacyjno-porządkowego wykonywania kary tymczasowego aresztowania (Dz. U. z 2003 r. Nr 152, poz. 1494), rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 października 2003 r. w sprawie warunków bytowych osób osadzonych w zakładach karnych i aresztach śledczych (Dz. U. z 2003 r. Nr 186, poz. 1820), rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 7 maja 1983 r. w sprawie zasad i trybu postępowania w przedmiocie leczenia odwykowego osób umieszczonych w zakładach karnych, aresztach śledczych i ośrodkach przystosowania społecznego (Dz.U. z 1983 r. Nr 25, poz. 113), oraz – obowiązującego w dniu przyjęcia powoda do Aresztu Śledczego w Ł. (4 grudnia 2008 roku) rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 13 stycznia 2004 r. w sprawie czynności administracyjnych związanych z wykonywaniem tymczasowego aresztowania oraz kar i środków przymusu skutkujących pozbawieniem wolności oraz dokumentowania tych czynności (Dz.U. z 2004 r., Nr 15, poz. 142).

W myśl § 33 ust. 1 pkt 1 ostatniego z wymienionych powyżej aktów prawnych do aresztu śledczego nie podlega przyjęciu osoba wymagająca leczenia szpitalnego z powodu ostrej psychozy, a nadto nie podlega przyjęciu osoba wymagająca natychmiastowego leczenia szpitalnego ze względu na bezpośrednie zagrożenie życia lub zdrowia. Jeżeli zaś zachodzi uzasadnione przypuszczenie, że stan zdrowia osoby doprowadzonej nie pozwala na jej przyjęcie, decyzję w tym przedmiocie podejmuje się na podstawie doręczonego przez organ doprowadzający dokumentu sporządzonego przez lekarza; dokument może być również wystawiony przez lekarza zakładu opieki zdrowotnej dla osób pozbawionych wolności aresztu śledczego, do którego nastąpiło doprowadzenie (art. 33 ust. 5 zd. 1 i 2 cytowanego rozporządzenia).

Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że w niniejszej sprawie działania podejmowane w związku z umieszczeniem powoda w Areszcie Śledczym w Ł. oraz sposób postępowania wobec powoda w trakcie jego pobytu w tejże placówce penitencjarnej były prawidłowe, nie nosiły cech bezprawności. W szczególności jako zgodny z prawem należy uznać tryb umieszczenia powoda w Areszcie Śledczym w Ł.. Nie zmienia tej oceny fakt, że w dokumentacji medycznej powoda przed jego osadzeniem istniała adnotacja, że powód winien zostać przewieziony do Oddziału (...)Szpitala w Zakładzie Karnym nr (...)w Ł., do której to adnotacji odniósł się również Sąd w uzasadnieniu postanowienia o zastosowaniu wobec powoda tymczasowego aresztowania. Jak wynika bowiem z przytoczonych powyżej przepisów, do aresztu śledczego powód nie mógłby zostać przyjęty, gdyby wymagał leczenia szpitalnego z powodu ostrej psychozy bądź też wymagał natychmiastowego leczenia szpitalnego ze względu na bezpośrednie zagrożenie życia lub zdrowia. W razie uzasadnionego przypuszczenia, że taki stan rzeczy mógłby istnieć, stan zdrowia powoda winien – w świetle przepisów rozporządzenia – zostać oceniony przez lekarza, przy czym uprawnienia do takiej oceny posiada także lekarz podmiotu leczniczego dla osób pozbawionych wolności w areszcie śledczym, do którego nastąpiło doprowadzenie. W oparciu o dokument sporządzony przez lekarza podejmowana jest decyzja w przedmiocie dopuszczalności przyjęcia osoby doprowadzonej do aresztu śledczego. W niniejszej sprawie oceny stanu zdrowia powoda dokonali lekarze Zakładu Karnego nr 2, którzy stwierdzili, że powód może zostać umieszczony w areszcie śledczym. W związku z powyższym umieszczenia powoda w Areszcie Śledczym w Ł. zostało dokonane w oparciu o ocenę uprawnionego podmiotu. Jedynie lekarze są decydentami w zakresie umieszczenia chorego w szpitalu przy zakładzie karnym, po stwierdzeniu rzeczywistego stanu chorobowego. Samo subiektywne odczucie osoby doprowadzonej o konieczności przebywania na oddziale szpitalnym nie jest wystarczające do umieszczenia osadzonego na takim oddziale. Nadto odmowa takiego przyjęcia, podjęta przez lekarza, o ile była merytorycznie zasadna, nie może być kwestionowana. W niniejszej sprawie powód nie wykazał, by w jego przypadku istniała bezwzględna konieczność umieszczenia go na takim oddziale szpitalnym, a decyzja lekarza w tym przedmiocie była niezasadna. Sam fakt podjęcia przez powoda

około miesiąca po przyjęciu go do Aresztu Śledczego w Ł. próby samobójczej nie przesądza o wadliwości decyzji tego lekarza. W oparciu o opinię biegłych Sąd ustalił, że decyzja lekarza o nie skierowaniu do w dniu 4 grudnia 2008 roku do szpitala psychiatrycznego w warunkach pozbawienia wolności nie była błędna i merytorycznie niewłaściwa. Również dalsze postępowanie wobec powoda w Areszcie Śledczym w Ł. było prawidłowe, powód został objęty opieką służby zdrowia w warunkach penitencjarnych, był konsultowany psychologicznie, korzystał także z konsultacji psychiatrycznej, stosował leki zlecane przez lekarza psychiatrę. Postępowanie personelu Aresztu Śledczego w Ł. wobec powoda było zgodne ze sztuką medyczną. Powód był również objęty wzmożonymi oddziaływaniami penitencjarno – ochronnymi z uwagi na możliwość wystąpienia zachowań autoagresywnych. Podjęta później przez powoda próba samobójcza nie wynikała z pogorszenia stanu psychicznego, a niepowodzeń życiowych, spiętrzenia emocji.

Niezależnie od oceny, że w niniejszej sprawie nie doszło do niezgodnego z prawem działania lub zaniechania przy wykonywaniu władzy publicznej, a także brak jest związku przyczynowego między działaniem funkcjonariuszy placówki penitencjarnej a aktem autoagresji podjętym przez powoda w styczniu 2009 roku, zauważyć należy, iż powód nie wykazał, by doznał w związku z podjętą próbą samobójczą szkody majątkowej. Powód nie wskazał nawet podstaw, w oparciu o które dokonał ustalenia wysokości żądanego odszkodowania. Z ustaleń Sądu wynika tymczasem, że u powoda nie nastąpił rozstrój zdrowia, a jedyna forma leczenia, jakiej powód powinien poddać się po opuszczeniu placówki penitencjarnej to bezpłatna terapia odwykowa w ośrodku (...).

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że żądanie powoda zasądzenia odszkodowania jest nieuzasadnione. Z powołanych względów Sąd oddalił powództwo w całości, o czym orzekł w punkcie pierwszym wyroku.

Zgodnie z art. 108 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j. Dz. U. z 2010 r. Nr 90, poz. 594 ze zm.) zwolnienie od kosztów sądowych nie zwalnia strony od obowiązku zwrotu kosztów procesu przeciwnikowi. Powód przegrał proces w całości, a zatem zasadniczo winien zwrócić koszty procesu stronie przeciwnej zgodnie z ogólną regułą odpowiedzialności za wynik procesu (art. 98 § 1 k.p.c.). Mając jednak na uwadze sytuację majątkową powoda oraz fakt, że jest on pozbawiony wolności i przebywa w jednostce penitencjarnej, Sąd uznał, iż zachodzi wypadek szczególnie uzasadniony w rozumieniu powołanego art. 102 k.p.c. przemawiający za nie obciążeniem powoda kosztami procesu, o czym Sąd orzekł w punkcie drugim wyroku.

Koszty pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu Sąd ustalił na podstawie

§ 2 ust. 1 i 2 w zw. z § 11 pkt 25 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jedn. Dz.U. z 2013 r., poz 461) na poziomie jednej stawki minimalnej (120 złotych). Zgodnie zaś z § 2 ust. 3 cytowanego rozporządzenia w sprawach, w których strona korzysta z pomocy prawnej udzielonej przez adwokata ustanowionego z urzędu, opłaty za czynności adwokata sąd podwyższa o stawkę podatku od towarów i usług przewidzianą dla tego rodzaju czynności w przepisach o podatku od towarów i usług, obowiązującą w dniu orzekania o tych opłatach. Stawka podatku – według brzmienia przepisu art. 41 ust. 1 w zw. z art. 146a pkt 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2011 r., Nr 177, poz. 1054 ze zm.) – wynosi 23%.

Mając powyższe na uwadze Sąd przyznał i nakazał wypłacić ze Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Łodzi na rzecz adw. E. Z. kwotę 147,60 złotych tytułem zwrotu nieopłaconych kosztów pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu. Rozstrzygnięcie to znajduje oparcie w przepisie art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze (Dz. U. z 2009 r., Nr 146, poz. 1188 ze zm.), zgodnie z którym koszty nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu ponosi Skarb Państwa.